

**VENDIM**  
**Nr.79, datë 27.12.2016**

**NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË**

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Bashkim Dedja kryetar i Gjykatës Kushtetuese

|                 |          |   |   |
|-----------------|----------|---|---|
| Vladimir Kristo | anëtar i | “ | “ |
|-----------------|----------|---|---|

|                |           |   |   |
|----------------|-----------|---|---|
| Altina Xhoxhaj | anëtare e | “ | “ |
|----------------|-----------|---|---|

|              |          |   |   |
|--------------|----------|---|---|
| Fatmir Hoxha | anëtar i | “ | “ |
|--------------|----------|---|---|

|              |          |   |   |
|--------------|----------|---|---|
| Gani Dizdari | anëtar i | “ | “ |
|--------------|----------|---|---|

|               |          |   |   |
|---------------|----------|---|---|
| Besnik Imeraj | anëtar i | “ | “ |
|---------------|----------|---|---|

|            |          |   |   |
|------------|----------|---|---|
| Fatos Lulo | anëtar i | “ | “ |
|------------|----------|---|---|

me sekretare Edmira Babaj, në datën 14.12.2016 mori në shqyrtim në seancë plenare, mbi bazë dokumentesh, çështjen me nr. 82 Akti që i përket:

KËRKUESE: Silvana Lamaj

SUBJEKTE TË INTERESUARA: Zyra Përmbartimore “Debit Collection”, Ministria e Punës dhe e Mirëqenies Sociale

OBJEKTI: Konstatimi i cenimit të së drejtës për një proces të rregullt ligjor si rrjedhojë e mosekzekutimit të vendimit gjyqësor të formës së prerë nga autoritetet e ngarkuara me ligj.

BAZA LIGJORE: Nenet 131/f dhe 134/1/i të Kushtetutës së Republikës të Shqipërisë; ligji nr.8577, datë 10.2.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”.

**GJYKATA KUSHTETUESE,**

pasi dëgjoi relatorin e çështjes Fatos Lulo, mori në shqyrtim pretendimet me shkrim të kërkuases, Silvana Lamaj, që kërkoi pranimin e kërkesës, si dhe diskutoi çështjen në tërësi,

**VËREN:**

**I**

1. Kërkuesja ka qenë e punësuar pranë Ministrisë së Punës dhe Mirëqenies Sociale (ish-Ministria e Punës, Çështjeve Sociale dhe Shanseve të Barabarta, në vijim MPMS), në pozicionin e specialistes së Sektorit të Projekteve dhe Marrëdhënieve me Jashtë.

2. Me aktin administrativ nr.749, datë 7.4.2010 të ministrit, kërkuesja është liruar nga detyra për shkak të ndryshimit të kërkesave të punës.

3. Pas ankimit të bërë nga kërkuesja në Komisionin e Shërbimit Civil (KSHC), ky i fundit, me vendimin nr.117, datë 23.11.2010, ka vendosur: *“Pranimin e ankesës së ankueses S.L. Shfuqizimin e aktit administrativ nr.749, datë 7.4.2010 si absolutisht të pavlefshëm. Kthimin e ankueses në pozicionin e specialistes së Sektorit të Projekteve dhe Marrëdhënieve me Jashtë në Drejtorinë e Integrimit European. Pagimin e pagës nga ndërprerja e marrëdhënieve financiare deri në kthimin në pozicionin e specialistes së Sektorit të Projekteve dhe Marrëdhënieve me Jashtë në Drejtorinë e Integrimit European[...]”*.

4. Gjykata e Apelit Tiranë, me vendimin nr.52, datë 30.5.2011, ka vendosur lënien në fuqi të vendimit nr.117, datë 23.11.2010 të KSHC-së.

5. Gjithashtu, Gjykata e Apelit Tiranë, me vendimin nr.58, datë 30.6.2011, ka lëshuar urdhrin e ekzekutimit për vendimin nr.52, datë 30.5.2011.

6. Pas rekursit të paraqitur nga MPMS-ja, Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë, me vendimin nr.00-2013-1716, datë 4.7.2013, vendosi mospranimin e rekursit, për arsye se nuk përmban shkaqe nga ato të parashikuara nga neni 472 i Kodit të Procedurës Civile.

**II**

7. **Kërkuesja** i është drejtuar Gjykatës Kushtetuese me kërkesë për konstatimin e cenimit të së drejtës për një proces të rregullt ligjor si rrjedhojë e mosekzekutimit të vendimit gjyqësor të formës së prerë, duke parashtruar në mënyrë të përmbledhur:

7.1. Nga ana e zyrës përbarimore dhe MPMS-së nuk janë përmbushur detyrimet për të vënë në zbatim vendimin gjyqësor të formës së prerë.

7.2. Edhe pse nga ana e MPMS-së është ekzekutuar një pjesë e vendimit, zyra përbarimore e ka cenuar duke mbajtur një pjesë për veten e saj.

8. Subjektet e interesuara, zyra përbarimore “Debit Collection” dhe Ministria e Punës dhe Mirëqenies Sociale, nuk kanë paraqitur prapësime me shkrim para Gjykatës lidhur me pretendimet e ngritura në kërkesë.

### III

#### Vlerësimi i Gjykatës Kushtetuese

##### *A. Për legjitimitimin e kërkeses*

9. Gjykata ka vlerësuar vazhdimisht se çështja e legjitimitimit të kërkuarit lidhet drejtpërdrejt me inicimin e një procesi kushtetues. Individi, në kuptim të neneve 131/f, 134/1/i dhe 134/2 të Kushtetutës, mund ta vërë në lëvizje këtë Gjykatë për çështje që lidhen me interesat e tij, kur pretendon se i janë cenuar të drejtat kushtetuese për një proces të rregullt ligjor, pasi të ketë shteruar të gjitha mjetet juridike, çka nënkupton se kërkuari duhet të shfrytëzojë në rrugë normale mjetet juridike, të cilat janë të përshtatshme, të disponueshme dhe efikase për një çështje konkrete (*shih vendimin nr.52, datë 20.7.2015 të Gjykatës Kushtetuese*).

10. Gjykata vlerëson se kërkesja ka interes të ligjshëm për të kërkuar zbatimin e vendimit gjyqësor brenda një afati të arsyeshëm dhe se në rastin konkret ajo u është drejtuar gjykatave të juridiksionit të zakonshëm, duke shteruar mjetet juridike për mbrojtjen e së drejtës së saj. Për ekzekutimin e vendimit gjyqësor kërkuarit i është drejtuar shërbimit përbarimor për fillimin e procedurave për ekzekutimin e detyrueshëm, i cili ka vijuar procedurat për vënien në ekzekutim të këtij vendimi.

11. Për sa më sipër, Gjykata arrin në përfundimin se kërkesja legjitimohet për t’u drejtuar kësaj Gjykate për konstatimin e cenimit të së drejtës për një proces të rregullt ligjor si pasojë e mosekzekutimit të vendimit gjyqësor të formës së prerë, pasi ajo ka përdorur të gjitha mjetet ligjore në dispozicion dhe se nuk ka mjet tjetër për rivendosjen e së drejtës të cenuar.

##### *B. Për pretendimin e mosekzekutimit të vendimit gjyqësor të formës së prerë brenda një afati të arsyeshëm*

12. Gjykata ka theksuar se ekzekutimi brenda një afati të arsyeshëm i vendimit të formës së prerë të gjykatës është pjesë përbërëse e së drejtës për një proces të rregullt ligjor, në kuptim të nenit 42 Kushtetutës dhe nenit 6 të KEDNJ-së. Parimet kushtetuese të lidhura me procesin e rregullt ligjor, si dhe detyrimi për ekzekutimin e vendimeve gjyqësore, i parashikuar në nenin 142/3 të Kushtetutës, nënvizojnë faktin se çdo qytetar, i cili i drejtohet një gjykate kompetente për realizimin e një të drejte, nuk mund të presë pa kufi për realizimin e saj. Ekzekutimi i vendimeve gjyqësore përbën një element thelbësor të shtetit të së drejtës e të vetë nocionit të gjykimit të drejtë dhe çdo organ shtetëror duhet të marrë masat përkatëse për zbatimin e tyre (*shih vendimin nr.21, datë 7.4.2014 të Gjykatës Kushtetuese*).

13. Gjykimi për realizimin e një të drejte përbëhet nga dy faza, të cilat janë të lidhura pazgjidhshmërisht me njëra-tjetrën. Faza e parë, ose gjykimi në kuptimin e ngushtë, ka të bëjë me njohjen ose deklarimin e së drejtës, që si rregull përfundon kur vendimi gjyqësor merr formë të prerë. Në fazën e dytë, kur nevojitet edhe ndërhyrja, qoftë edhe me masa shtrënguese, për zbatimin e vendimit gjyqësor, realizohet ai që quhet qëllimi i drejtësisë. Në këtë fazë e drejta është e sigurt, por kërkohet që ajo të vihet në jetë.

14. Ekzekutimi i vendimit të formës së prerë të gjykatës konsiderohet si faza përfundimtare e realizimit të një të drejte të fituar gjyqësisht. Vetëm pas realizimit të kësaj faze mund të konsiderohet se individi e ka vendosur plotësisht në vend të drejtën e tij të fituar. Pa dyshim që një vonesë në ekzekutimin

e një vendimi mund të justifikohet në rrethana të veçanta, por vonesa nuk mund të jetë deri në atë shkallë sa të dëmtojë thelbin e së drejtës (*shih vendimet nr. 21, datë 7.4.2014; nr.14, datë 30.3.2015 të Gjykatës Kushtetuese*).

15. Në një çështje që përfshin përcaktimin e një të drejte civile, kohëzgjatja e procedurave normalisht llogaritet nga momenti i fillimit të procedurës gjyqësore deri kur jepet vendimi dhe ekzekutohet. Faza ekzekutive konsiderohet si fazë e mëtejshme e të njëjtit proces (*shih vendimin nr.14, datë 30.3.2015 të Gjykatës Kushtetuese*).

16. Gjykata në jurisprudencën e saj ka vlerësuar se kohëzgjatja e arsyeshme e procedimeve, në kuptim të nenit 42 të Kushtetutës, duhet të vlerësohet nën dritën e rrethanave të çështjes dhe duke marrë në konsideratë kompleksitetin e çështjes, sjelljen dhe interesin e kërkuarit, si dhe të autoriteteve përkatëse.

17. Duke e vlerësuar çështjen konkrete në vështrim të respektimit të standardeve të mësipërme, në rastin konkret rezulton se nga data kur vendimi gjyqësor ka marrë formë të prerë 30.06.2011 deri në paraqitjen e kërkesës para kësaj Gjykate ka kaluar një periudhë më shumë se 5-vjeçare. Një periudhë e tillë për ekzekutimin e vendimit gjyqësor konsiderohet si e paarsyeshme dhe e gjatë.

*i) Komplexiteti i çështjes*

18. Për vlerësimin e kompleksitetit të procedimeve duhet të kenë rëndësi të gjitha aspektet e çështjes, përfshi objektin e çështjes, faktet e kundërshtuara dhe volumin e provave shkresore. Komplexiteti i çështjes, në balancë me parimin e sigurimit të administrimit të përshtatshëm të drejtësisë, mund të justifikojë kohëzgjatje kohore të konsiderueshme (*shih vendimin nr.15, datë 30.3.2015 të Gjykatës Kushtetuese*).

19. Në rastin konkret çështja në shqyrtim ka për objekt mosekzekutimin e vendimit të formës së prerë brenda një afati të arsyeshëm për kthimin e kërkuarës në vendin e mëparshëm të punës dhe pagimin e detyrimeve monetare përkatëse. Kjo çështje nuk paraqet rrethana të veçanta apo kompleksitet që mund të justifikojnë një vonesë në ekzekutimin e vendimit, ndaj vlerësimi i sjelljes së autoriteteve publike dhe i kërkuarës është me rëndësi në këtë kontekst.

*ii) Interesi dhe sjellja e kërkuarës*

20. Në rastin konkret interesi i kërkuarës është i dukshëm dhe real, për sa kohë që detyrimi i palës debitore lidhet me të drejtën e kërkuarës për t'u kthyer në punë dhe për t'u paguar. Nga aktet bashkëlidhur kërkesës rezulton se ajo ka vepruar në përpunje me të drejtat e saj procedurale, duke shteruar mjetet ligjore në dispozicion për ekzekutimin e detyrimit që buron nga vendimi gjyqësor i formës së prerë. Ajo ka shfaqur interes të vazhdueshëm për ekzekutimin dhe nuk rezulton të jetë bërë shkak apo të ketë shkaktuar vonesa në këtë drejtim.

21. Me aktin nr.794, datë 7.4.2010 të ministrit të MPMS-së është njoftuar për kalimin në listë pritjeje për shkak të ristrukturimit të vendit të punës. Duke mos qenë dakord me këtë vendim, kërkuarja i është drejtuar KSHC-së, duke kërkuar shfuqizimin e aktit të ministrit dhe kthimin në vendin e mëparshëm të punës. KSHC-ja, me vendimin nr.117, datë 23.11.2010, ka pranuar kërkesën e kërkuarës, duke shfuqizuar aktin nr.794, datë 7.4.2010 të ministrit të MPMS, si dhe ka urdhëruar kthimin e ankueses në vendin e mëparshëm të punës dhe pagimin e pagës nga ndërprerja e marrëdhënieve financiare deri në kthimin në pozicionin e mëparshëm të punës. Gjykata e Apelit Tiranë, me vendimin nr.52, datë 30.05.2011, ka vendosur lënien në fuqi të vendimit nr.117, datë 23.11.2010 të KSHC-së. Gjykata e Lartë ka vendosur mospranimin e rekursit. Gjykata e Apelit, me vendimin nr.58, datë 30.6.2011, ka lëshuar urdhrin e ekzekutimit për vendimin nr.52, datë 30.5.2011.

*iii) Sjellja e autoriteteve*

22. Gjykata ka theksuar se në fazën e ekzekutimit marrin pjesë jo vetëm palët, pra debitori dhe kreditori, por edhe organet kompetente të ngarkuara me ekzekutimin e vendimit gjyqësor të formës së prerë. Roli i këtyre organeve bëhet vendimtar kur debitori nuk pranon të ekzekutojë vullnetarisht detyrimin e tij karshi kreditorit. Në raste të tilla procesi i vendosjes në vend i një të drejte të shkelur përfshin jo vetëm vendimarrjen e gjykatave, por edhe mënyrën e kryerjes së veprimeve konkrete të organeve përgjegjëse të ngarkuara me ekzekutimin e vendimeve gjyqësore të formës së prerë (*shih*

*vendimin nr.24, datë 22.4.2014 të Gjykatës Kushtetuese).*

23. Kur autoritetet administrative refuzojnë, neglizhojnë ose vonojnë t'i ekzekutojnë këto vendime, garancitë që gëzon një palë e përfshirë në një proces gjyqësor e humbasin qëllimin e tyre. Gjykata ka theksuar, gjithashtu, se një vonesë në ekzekutimin e një vendimi mund të justifikohet në rrethana të veçanta, por ajo nuk mund të jetë në atë shkallë sa të dëmtojë thelbin e së drejtës (*shih vendimin nr.8, datë 23.3.2010 të Gjykatës Kushtetuese*).

24. Në lidhje me autoritetet publike të përfshira në këtë proces duhet të shqyrtohet sjellja e secilit prej tyre. Për sa u përket veprimeve të përmbaruesit gjyqësor privat, si subjekt procedural në fazën e ekzekutimit, rezulton se shoqëria përmbarimore "Debit Collection" i është drejtuar me shkresën nr.15 prot. të datës 28.2.2012 MPMS-së për ekzekutimin në mënyrë vullnetare të vendimeve dhe më tej me shkresën nr.15/3 prot. të datës 5.03.2012 për ekzekutimin e detyrueshëm. Gjithashtu, me shkresën nr.15/3 prot. të datës 5.3.2012 shoqëria përmbarimore i drejtohet MPMS-së dhe Degës së Thesarit Tiranë për vendosjen e sekuestros konservative në depozitat e MPMS-së. Me shkresën nr.500/1 prot. datë 8.3.2012, MPMS-ja i kthen përgjigje shoqërisë përmbarimore se për këtë çështje ministria ka depozituar rekurs në Gjykatën e Lartë. Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, Dega Tiranë, me shkresën nr.1503/1 prot. datë 28.5.2012, vë në dijeni MPMS-në se në rast se nuk do të procedojë sipas afateve të vendosura nga legjislacioni në fuqi, do vendosë sekuestron konservative. Me shkresën nr.1503/2 prot. datë 12.6.2012, Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, Dega Tiranë ka vendosur sekuestron konservative, duke bllokuar fondet buxhetore të MPMS-së. Më pas, me shkresën nr.2219 prot. datë 18.6.2012, Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, Dega Tiranë vë në dijeni shoqërinë përmbarimore se nga ana e MPMS-së do të vijohet me likuidimin pjesor (qershor-dhjetor) për vitin 2012, në vlerën 1000 (një mijë) lekë në muaj. Më pas, shoqëria përmbarimore me shkresën nr.15/8 prot. datë 26.9.2012, ka gjobitur në shumën 50 000 (pesëdhjetëmijë) lekë sekretarin e përgjithshëm (zotin M.M.) të MPMS-së, si person i ngarkuar nga ligji për pengim të ekzekutimit të vendimit gjyqësor. MPMS-ja, me shkresën nr.500/5 prot. datë 6.11.2012, kthen përgjigje se pagesa ndaj kërkukses do të kryhet në mënyrë të pjesshme në llogarinë e saj, pasi shoqëria përmbarimore nuk kishte depozituar numrin e llogarisë. Gjithashtu, MPMS-ja vë në dijeni shoqërinë përmbarimore se ka bërë kërkesë në Ministrinë e Financave për një rialokim fondesh në buxhetin e saj dhe se me ardhjen e përgjigjes nga Ministria e Financave, çështjen e kërkukses do ta shikojë me prioritet. Me shkresën nr.95 prot. datë 24.04.2014, shoqëria përmbarimore kërkon nga MPMS-ja kryerjen e likuidimit të plotë të shumës në favor të kërkukses në zbatim të vendimit të Gjykatës së Apelit Tiranë. MPMS-ja, me shkresën nr.222/118 prot. datë 15.5.2014, i kthen përgjigje shoqërisë përmbarimore se i duhej vënë në dispozicion dosja e plotë e kërkukses dhe dokumentacioni origjinal, si dhe urdhrat e ekzekutimit. Me shkresën nr.95/2 prot. datë 21.5.2014, shoqëria përmbarimore vë në dispozicion të MPMS-së dokumentacionin e kërkuar. Pas kësaj, shoqëria përmbarimore, me shkresën nr.1148 prot. datë 4.7.2014, i kërkon Degës së Thesarit Tiranë vendosjen e masës së sekuestros në llogarinë e palës debitore. Dega e Thesarit Tiranë, me shkresën nr. 4151 prot. datë 28.5.2014, vë në dijeni MPMS-në se me paraqitjen e grafikut dhe shlyerjen e detyrimeve të paraqitur nga ministria, në zbatim edhe të vendimit nr.20, datë 4.4.2014 të Gjykatës Kushtetuese, nuk mund ta heq sekuestron konservative. Me shkresën nr.4434/1 prot. datë 9.7.2015, Dega e Thesarit Tiranë i kërkon MPMS-së të komunikojë zyrtarisht me zyrën e përmbarimit dhe të vendosë në dispozicion vendimet gjyqësore me të gjitha të dhënat, grafikun e shlyerjes dhe gjendjen e fondit buxhetor që justifikon mosveprimin dhe parashikimin për shlyerjen e detyrimit për vitin 2015. Në rast të mos procedimit nga MPMS-ja brenda afatit, Dega e Thesarit Tiranë do të vendosë sekuestron konservative. Dega e Thesarit Tiranë, me shkresën nr.4434/2 prot. datë 16.7.2015, ka bllokuar fondet buxhetore të MPMS-së për ekzekutimin e vendimit gjyqësor në favor të kërkukses në vlerën 793.091 lekë. Këto veprime nuk krijojnë bindjen te Gjykata se është treguar vullnet për ekzekutimin e vendimit.

25. Gjykata ka theksuar se i takon debitorit të gjejë një mundësi zgjidhjeje sa më të përshtatshme, me qëllim vënien në vend të së drejtës së kreditorit. Autoritetet shtetërore nuk mund të justifikohen me

pamundësinë objektive për të mos respektuar një detyrim që vjen nga një vendim gjyqësor, por duhet të përpiqen me të gjitha mjetet dhe mundësitë që kanë në dispozicion për ta zbatuar atë. Gjykata ka theksuar gjithashtu se shteti duhet të marrë përsipër vazhdimisht detyrimin për të siguruar palët pjesëmarrëse në proces se do të kenë mundësi reale të ekzekutojnë vendimin gjyqësor të formës së prerë dhe se e drejta për të pasur akses në gjykatë do të ishte iluzion nëse sistemi ligjor ose zbatimi i tij në praktikë do të bëhej shkak që një vendim gjyqësor i formës së prerë të mbetet i paekzekutuar dhe i pazbatueshëm për një kohë tepër të gjatë (*shih vendimin nr.14, datë 30.3.2015 të Gjykatës Kushtetuese*).

26. Bazuar në standardet e mësipërme dhe referuar veprimeve konkrete dhe sjelljes së debitorit, Gjykata vlerëson se ky i fundit nuk ka marrë masat e duhura për vënien në ekzekutim të vendimit gjyqësor të formës së prerë. Ai duhet të kishte marrë të gjitha masat e nevojshme dhe të gjente mjetin e përshtatshëm ligjor për kthimin e kërkuësës në punë, si një detyrim ligjor i cili rrjedh nga një vendim gjyqësor që tashmë është titull ekzekutiv. E njëjta logjikë vlen edhe për pjesën tjetër të vendimit të formës së prerë në lidhje me detyrimet monetare.

27. Në përfundim, Gjykata konstaton cenimin e së drejtës së kërkuësës për një proces të rregullt ligjor, të parashikuar nga neni 42 i Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë dhe neni 6/1 i KEDNJ-së, si rrjedhojë e mosekzekutimit brenda një afati të arsyeshëm të vendimit gjyqësor të formës së prerë.

#### PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në mbështetje të neneve 131/f dhe 134/1/i të Kushtetutës, si dhe të neneve 72 e vijues të ligjit nr.8577, datë 10.2.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar, njëzëri,

#### VENDOSI:

- Pranimin e kërkesës.
- Konstatimin e cenimit të së drejtës kushtetuese për një proces të rregullt ligjor si pasojë e mosekzekutimit të vendimit gjyqësor të formës së prerë nr.52, datë 30.5.2011 të Gjykatës së Apelit Tiranë.

Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi ditën e publikimit në Fletoren Zyrtare.

Anëtarë: Bashkim Dedja(kryetar), Altina Xhoxhaj, Vladimir Kristo, Gani Dizdari, Fatmir Hoxha, Fatos Lulo, Besnik Imeraj